

سوالات امتحان علوم و فنون ادبی ۱	رشته: انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
پایه دهم	دوره متوسطه دوم سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰	تاریخ امتحان: ۱۷/۱۰/۹۹	تعداد صفحات: ۳ تعداد سوالات: ۲۳
نام و نام خانوادگی:	نام دبیر: نجاریان	اداره آموزش پرورش شهرستان سمنان دبیرستان دخترانه شاهد	

ردیف	سوالات صفحه ۱	بارم
الف	سوالات تستی (۴ نمره) (هر سوال ۵/۰ نمره) گزینه درست را انتخاب نمایید.	
۱	۱- چه عاملی سبب کشف لحن یک متن می شود؟ الف- توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن ب- توجه به وزن آن ج- توجه به چگونگی کاربرد واژه ها د- توجه به موقعیت مخاطب	
۲	۲- کدام یک از ابیات زیر واژه آرایی ندارد؟ الف- تورا گر همی یار باید بیار / مرا یار هرگز نیاید به کار ب- بیا و برگ سفر ساز و زاد راه برگیر / که عاقبت برود هر که زمادر زاد ج- در دل چگونه یاد تو می میرد / یاد تو یاد عشق نخستین است د- زمانه قرعه‌ی نو میزند به نام شما / خوش‌اشما که جهان می رود به کام شما	۴
۳	۳- در کدام گزینه موسیقیایی ترین نوع سجع به کار رفته است؟ الف- پادشه باید که تا به حدی خشم بر دشمنان نراند که دوستان را اعتماد نماید. ب- هر که بر زیر دستان نبخشاید به جور زبر دستان گرفتار آید. ج- نه چندان درشتی کن که از تو سیر گردند و نه چندان نرمی که بر تو دلیر شوند. د- ارجمند گردنده‌ی بندگان از خواری و در پای افکنده‌ی گردن کشان از سروری	
۴	۴- زبان رسمی دوره‌ی اشکانیان و ساسانیان به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ الف- فارسی میانه - فارسی نو ب- پارتی - پهلوی ج- پهلوی - پارتی	
۵	۵- کدام گزینه در هر دو واژه (و) صامت محسوب می شود؟ الف- دیوار - کویر ب- پیروز - موش ج- بازو - آویشن د- لیمو - ورزش	
۶	۶- تعداد هجاهای واژه‌های کدام گزینه با همدیگر یکسان نیست? الف- سراپرده - افلاکیان - نگارنده ب- خوشگوار - گشاینده - شعله افروز ج- حیوان - زمین - روغن د- هزیمت - داوری - جواهر	

			۷- تعداد هجاهای کدام مصراع بیشتر است؟	
/			الف - از کس طمع خام نداریم خوشیم ب - به آزار فرمان مده بر رهی ج - می توانی به لطف دستم گیر د - بر ایشان سپه دار گرد آفرین	
			۸- الگوی هجایی کدام واژه نادرست است؟	
		الف - خانه دار- u-u ب: خواستن : -u-u	ج: روزگاری :-u-u د- بنفسه :	
			درست و نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید.(هر سوال ۰/۲۵ نمره)	b
			۹- پس از بر افتادن ساسانیان، صفویان نخستین دولت اسلامی ایران بودند.	درست نادرست
			۱۰- غزنویان در زمان پادشاهی خود به دلیل این که خود اهل شعر و ذوق بودند، به شاعران و نویسندهای توجه می کردند.	درست نادرست
			۱۱- به روdkی پدر شعر فارسی می گویند چون شعر پارسی در این دوره به دست رودکی بنیان نهاده شد.	درست نادرست
۱/۲۵			۱۲- از ویژگی های نثر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم آوردن ترکیبات تازه، استعاره های دلپذیر و تشییهات گوناگون است.	درست نادرست
			۱۳- در عبارت "برادر که در بند خویش است نه برادر نه خویش است"	
			از تکرار واژه <u>خویش</u> واژه آرایی ایجاد شده است.	درست نادرست
۰/۷۵			جاهای خالی را با واژه ها و عبارات درست کامل کنید .	p
۰/۲۵			۱۴- واژه های و در عبارت زیر سجع دارند.	
۰/۲۵			"توانگری به هنر است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال "	
۱			۱۵- کتاب ها جزو متن های به حساب می آیند.	
.۰/۵			۱۶- کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری به دست عده ای از دانشوران خراسان نوشته شد.	
			۱۷- اشاره به هریک از موارد زیر در کدام حوزه ای بررسی متون ادبی قرار می گیرد؟(زبانی - ادبی - فکری)	
		الف - بررسی ترکیب سازی ها (.....) ب- بهره گیری از تمثیل(.....)	د- پرهیز از خوشی های زود گذر دنیا(.....) ج- تعیین قالب شعر(.....)	
			۱۸- برای الگوی هجایی زیر یک مثال بنویسید. (صامت + مصوت کوتاه + صامت + صامت) (.....)	
۱			به سوالات زیر پاسخ دهید.	t
			۱۹- ارکان <u>سجع</u> را در عبارت های زیر بیابید و <u>نوع سجع</u> را مشخص کنید.	
			الف - ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدي که در ذات و صفات بی همتایی. ب- فلان بزرگ را کرم بی شمار است و هنر بی حساب.	

۲۰- واج آرایی و واژه آرایی را در ابیات زیر مشخص کنید.

- الف - گل آن جهانی است نگنجد در این جهان / در عالم خیال چه گنجد خیال گل
 ب- نماز خونین حماسه‌ی چهارده ساله‌ی مرا / وسعت وسیع کدام سجاده گسترده است

۲۱- بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده‌ی آن تجزیه کنید و سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید.

"جهان را بدیدم و فایی ندارد / جهان در جهان آشنایی ندارد"

نقد و تحلیل نظم و نثر: ۳ نمره

ث

۲۲- متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

"آورده‌اند که روباهی در بیشه‌ای رفت. آن جا طبلی دیدپهلوی درختی افگند، هرگاه که باد بجستی شاخ درخت بر طبل رسیدی، آواز سهمنگ به گوش روباه آمدی چون روباه ضخامت جثه بدید و مهابت آواز بشنید طمع درست که گوشت و پوست فراخور آواز باشد. می‌کوشید تا آنرا بدرید. الحق چربوی بیش تر نیافت. دندان طمع را کشید و گفت بدانستم که هر که جثه ضخم تر و آواز آن‌ها بیل تر، منفعت آن کم تر."

الف - سه ویژگی زبانی در متن بالا مشخص کنید.

ب- نوع نوشته چیست؟

ج- یک کنایه در متن بیابید.

۲۳- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید.

وقتی دل سودایی می‌رفت به بستان‌ها / بی خویشتنم کردی بُوی گل و ریحان‌ها

گه نعره زدی بلبل گه جامه دربیدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها

تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها

تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه نظری باشد رفتن به گلستان‌ها

تا در طلب رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها

گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش / می‌گوییم و بعد از من گویند به دوران‌ها

الف - دو ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی با توجه به ابیات بالا بنویسید.

ب- شعر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید.

مجموع

"موفق و پیروز باشید"

